

PDF publikácia

AKTIVITY S KNIHOU NIELEN V MŠ

Upozornenie pre užívateľa tejto publikácie:

Elektronická verzia publikácie podlieha rovnakým pravidlám užívania ako tlačená. Všetky práva sú vyhradené. Všetky práva, najmä právo na titul (názov), licenčné právo a priemyselné ochranné práva majú na základe výhradného oprávnenia udeleného licenčnou zmluvou vydavateľstvá INFRA, s. r. o. a INFRA Slovakia, s. r. o. a sú chránené autorským zákonom.

Žiadna časť nesmie byť reprodukováná a šírená bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa. Ďalšie šírenie publikácie či jej častí inej osobe je v rozpore s autorským zákonom.

INFRA Slovakia, s. r. o. vydavateľstvo
J. Hollého 875, 908 73 Veľké Leváre
infra@kafomet.sk, www.infraslovakia.sk

© INFRA Slovakia, s. r. o., 2020

Všetky práva vyhradené.

Vydanie prvé. Všetky práva vyhradené.

Táto pdf-publikácia obsahuje príspevky, ktoré pôvodne vyšli publikácii KAUČING a aktualizáciách.

Obsah

JAK-005/4	Vytvorme si vlastnú knihu	Mgr. Tünde Leginusová	rok
JAK-008/2	Knižka, čo ukrývaš?	Mgr. Milena Lučivjanská	rok
JAK-012/2	Príbehy jednej knižky	Mgr. Milena Lučivjanská	rok
JAK-030/4	Kniha a hra (I.)	Jozefa Chocholáčková	rok
JAK-031/6	Kniha a hra (II.)	Jozefa Chocholáčková	rok

infra

Slovakia

- **6. deň – sobota: Keď stretlo býka, ten si rozcvičil všetky štyri nohy...** (Ľah vpredu, vzpažiť. Ťahom postupne dvihnúť a položiť pravú a ľavú pažu, pravú a ľavú nohu, každú končatinu samostatne – 4x.)
 - **7. deň – nedeľa: Vajce prišlo do malého domčeka, kde si oddýchlo...** (Relaxácia.)
4. **Tvorba knihy:** Deťom navrhne tvorbu knihy o vajíčku, ktoré putovalo sedem dní. V diskusii si zopakujeme poznatky o tvorbe knihy, na čo slúžia knihy, čo sprostredkujú, poznatky o grafickej úprave... Deti majú k dispozícii rôzne druhy a veľkosti papiera, kresliaci materiál, nožnice, lepidlá, písmenká, číslice a pod. Deti majú možnosť tvoriť knihu v skupine, alebo individuálne. Pri skupinovej tvorbe sa deti vopred dohodnú na dni a zvieratku, ktoré chcú v knihe znázorniť, ako aj na názve knihy.
5. Deti kresbou vyjadrujú dej podľa vypočutého príbehu.

Ukážka realizácie aktivity

6. **Ku kresbe deti postupne priradujú text:**
- opisujú text, slová z predlohy,
 - píšú samostatne,
 - skladajú názvy dní z vystrihnutých písmen,
 - pri dlhšom texte vyhľadajú pomoc učiteľky na zapísanie textu,
 - využívajú v texte číslice na vyjadrenie poradia,
 - vytvárajú a označujú strany knihy,
 - dopisujú mená autorov a ilustrátorov.

Ukážka realizácie aktivity

7. Po zviazaní knihy si deti spoločne knihu čítajú, pričom dbáme na dodržiavanie smerovej orientácie. Deti okrem textu a ilustrácie rozlišujú a chápú pojmy začiatok a koniec textu, riadku, rozumejú pojmom slovo a písmeno.
8. Pri hodnotení deti opisujú, ako postupovali pri tvorbe knihy, vyjadrujú svoje pocity z činnosti, čo sa im páčilo/nepáčilo, ako sa im darilo, či potrebovali pomoc učiteľky a pričom. Na záver si deti čítajú knihu individuálne aj v skupinách a knihu uložíme na dostupnom mieste pre každodenné čítanie.

JAK-030/4

ROK

Kniha a hra (I.)

Zameranie:

Hlavným vzdelávacím zámerom tejto aktivity je pripraviť pre deti **podnetné prostredie, v ktorom budú môcť spontánne pristupovať ku knihám** a prostredníctvom hier nadobudnúť k nim vzťah. Táto aktivita by mala podnecovať záujem detí o správne zaobchádzanie s knihou.

Výkonový štandard: Používa knihu správnym spôsobom.

Obsahový štandard: Deti si všimajú, ako učiteľka drží knihu, ako v nej listuje, ako číta knihu. Na základe toho potom samy začínajú používať knihu správnym spôsobom. Deti majú umožnený samostatný prístup ku knihám, najlepšie umiestneným v triednej knižnici. Knihy sú v nej usporiadané systematicky podľa žánru (napr. rozprávkové knihy, knihy s príbehmi pre deti, knihy detskej poézie, detské encyklopédie). Za predpokladu dodržiavania dohodnutých pravidiel (opatrné zaobchádzanie, odkladanie na pôvodné miesto) môžu knihami voľne manipulovať (prezerať si ich a listovať v nich). Vo vzdelávacích aktivitách pripravuje priestor na vyhľadávanie kníh v knižnici a informácií v nich.

Evaluačné otázky: Ako dieťa manipuluje s knihou? Dodržiava dohodnuté pravidlá?

Pomôcky: Knihy – triedna knižnica, pásy papierov z výkresov rôznych veľkostí, grafický materiál – podľa dohody s deťmi.

Príprava na vzdelávaciu aktivitu:

Deti si počas hier a činností podľa vlastného výberu prezerajú knihy z triednej knižnice.

Čo je dobré vedieť?

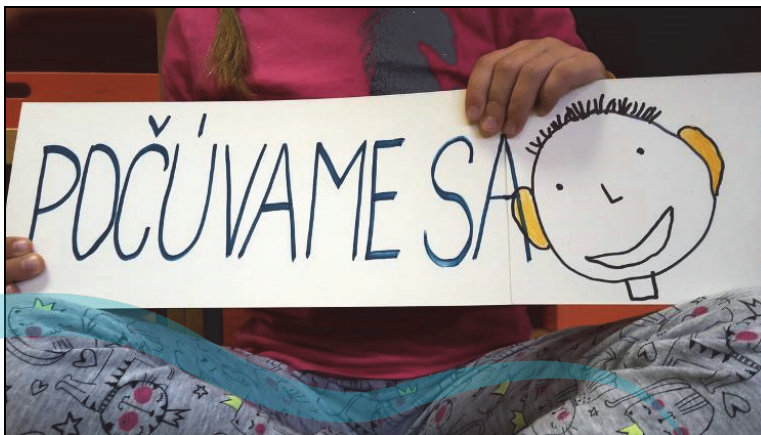
V tejto aktivite sa cielene zameriavame na **tvorivé stretnutie s knihou**, teda na **hru s knihou**. Je to spôsob, ako u detí **utvárať vzťah ku knihe**, ako s knihou možno komunikovať, ako možno zážitkovým učením **vychovávať detského čitateľa**. V tejto aktivite využijeme metódy tvorivej dramatiky: **dramatickú hru, hru v role**. Hru na knihu – motivačný príbeh – možno rozdeliť na viacero častí. Realizujeme ju v takej dĺžke, nakoľko sú deti schopné koncentrovať sa a emocionálne sa vložiť do roly knihy. Je na učiteľke, koľko z uvedeného pri hre uplatní, prípadne podľa konkrétnej situácie v triede tvorivo rozvinie.

Postup:

- Motivácia:** Poukážeme na knihy, ktoré zostali z hier a činností podľa výberu detí v triednej knižnici rozhádzané, niektoré zabudnuté na zemi (častý jav na začiatku školského roka v materskej škole): *Aha, knihy!* Nehovoríme, nevyčítame, nehodnotíme, či to je zlé, či dobré, ak takto ostali knihy neuložené, ale navrhujeme deťom, že sa na knihy zahráme.
- Hra na knihu – tvorivá dramatika:** Úlohou detí je **vstúpiť do roly knihy**, teda **deti sa premenia na knihy**. Voľne sa budeme prechádzať v priestore, ale našu chôdzu, postoj, jej tempo, rytmus chôdze, výraz tváre prispôbujeme motivácii príbehu – deti sa premenia na knihu: *Som kniha, ktorá vyšla z tlačiarne a ide do kníhkupectva. Vezme ma navoňaná pani predavačka a uloží ma na studený regál. Vedľa mňa leží kniha, v ktorej nie je ani jeden obrázok. Ja som obrázková knižka. Ležím v regáli a čakám, kto si ma vezme (napätie). Prichádza chlapec, berie ma do rúk, ale má ich poriadne zašpinené, pritom ma ešte rýchlo listuje. Trochu ma to bolí a motá sa mi z toho hlava. Prichádza dievčatko, listuje ma, ruky mu voňajú mydlom, cítiš? Vybralo si ma. Nesie ma k pokladni. Zaplatilo a pani predavačka ma balí. Je mi trochu tesno, som zabalená ako*

považujú za najdôležitejšie pri zaobchádzaní s knihou. **Pravidlá napísané veľkým tlačným písmom s nakreslenými symbolmi** umiestnime v triede, kde majú deti podnetné prostredie na hry s knihou.

Ukážka realizácie aktivity

9. **Hry s knihou:** Deti vytvoria dvojice na základe kamarátskych vzťahov a vyberú si z triednej knižnice knihu, ktorá sa im páči. Poprezerajú si ju, prelistujú, prečítajú tak, že sa budú snažiť dodržať pravidlá, ktoré sme si zapísali. *Ako sa bude cítiť kniha pri tvojej hre?*
10. **Záver: Báseň**

*Hralo sa štvoro mačiatok,
taký je básne začiatok.
Hrali sa veľmi krásne,
taký je koniec básne.*
(J. Pavlovič)

Ako si sa s knihou hral ty?

*Kniha je môj kamarát,
čítam si z nej veľmi rád.*

Poznámky:

- V tejto a ďalších podobných cielených aktivitách sa **formuje vzťah dieťaťa k sebe, prostrediu, iným ľuďom, veciam, ku knihe.**
- Ide o to, aby deti prostredníctvom hry, zážitku **zatúžili samy po knihe.**
- **Metódami tvorivej dramatiky** umožníme dieťaťu uchopiť knihu takým tvorivým spôsobom, aby z nej mali príjemný zážitok (u detí predškolského veku všetko funguje na emocionálnom prežívaní).
- **Dramatická hra:** X. Gracová (1981) chápe dramatickú hru ako „skupinovú skúsenosť, v ktorej každé dieťa vedie k tomu, aby vyjadrilo samo seba v práci a pri hre s ostatnými“. O dramatickej hre teda možno hovoriť i ako o činnosti, v ktorej dieťa znázorňuje situácie bežného

Pracovný list: Kniha

Nakresli pomocou symbolov, ktoré pravidlá si dodržiaval pri hrách s knihou.

Nakresli svoju najobľúbenejšiu knihu.

